

HET WERKEN IN DE GROEPEN

VOORWOORD

Ridderkerk, september 2017

Beste ouders en/of verzorgers,

Zoals gebruikelijk aan het begin van een nieuw schooljaar treft u een samenvatting aan van de leerstof die we in het schooljaar 2017-2018 willen behandelen. Deze leerstof hebben we voor u per leerjaar gerangschikt. Zo willen we u laten kennismaken met de methoden waarmee wij op school werken. Daarbij wordt aangegeven bij welke vakken de kinderen huiswerk krijgen. Op die manier beschikt u over een overzicht van het complete lesgebeuren in alle groepen van onze school.

Uitgangspunt is dat wij u graag betrekken bij het schoolgebeuren door inzicht te geven in de lesstof en in de manier van werken op school. Jaarlijks wordt ook het overzicht van de leerstof per groep bijgewerkt.

De belangrijkste veranderingen in het lesgebeuren vinden meestal plaats door de invoering van nieuwe methoden en/of nieuwe werkwijzen. Ook dit schooljaar is dat het geval. Twee methoden die vorig jaar voor het eerst in groep (3 en) 4 werden gebruikt, zijn nu ook ingevoerd in de groepen 5 en 6. Het gaat om taal en schrijven. Bovendien wordt met ingang van dit schooljaar in de groepen 4 t/m 8 een nieuwe methode Begrijpend lezen geïntroduceerd en wel een heel bijzondere: de digitale methode News2learn!

Van de genoemde nieuwe methoden treft u nog geen informatie aan bij de groepsoverzichten. We volstaan op deze plaats met het beschrijven van wat algemene kenmerken.

1. Taal: Taal actief

De christelijke taalmethode Taal actief bestaat uit een leerlijn taal en een leerlijn spelling. Binnen de leerlijn taal worden

de volgende vier gebieden in aparte lessen behandeld:

- woordenschat
- taal verkennen
- spreken & luisteren
- schrijven

In Taal actief wordt gedifferentieerd op drie niveaus. Taal actief heeft ook een plusboek met daarin een uitdagend programma voor taalbegaafde kinderen.

Weet wat je leert!

Kinderen leren beter als ze weten wat en waarom ze iets leren. Daarom staan de lesdoelen in het leerlingenmateriaal.

Veel aandacht voor woordenschat

Taal actief besteedt veel aandacht aan woordenschat. Voor kinderen met een beperkte woordenschat is er een aanvullend programma.

Differentiatie

Direct na de instructie maken de leerlingen drie beginopdrachten. Op basis van het resultaat gaan kinderen aan de slag op hun eigen niveau.

Veel oefenen en herhalen

Taal actief is een methode met een hoog niveau. Het wordt de leerlingen niet gemakkelijk gemaakt. Daarom wordt er veel geoefend. Ook herhaling van de lesdoelen is een vast onderdeel van het programma. De doelen worden voor de toets ook nog eens herhaald in een les samenwerkend leren en na de toets in een weektaak.

2. Schrijven: Klinkers

De schrijfmethode Klinkers is een nieuwe en eigentijdse schrijfmethode voor groep 1 t/m groep 8. In groep 3 sluit Klinkers goed aan bij de taal-leesmethode Lijn 3. Dat is eigenlijk ook de belangrijkste reden waarom de methode Klinkers wordt ingevoerd. Hieronder wordt dit duidelijk gemaakt.

Aansluiting bij Lijn 3

Als de kinderen in groep 3 met Lijn 3 nieuwe letters leren lezen, leren ze de letters met met behulp van Klinkers ook schrijven.

Daardoor worden beide vaardigheden versterkt. Ook hanteert Klinkers in de schrijfschriften van groep 3 dezelfde thema's als Lijn 3.

De sterke punten van Klinkers zijn in alle groepen het gebruik van het lichthellend verbonden schrift, een goede begeleiding van linkshandigen en de eenvoudige vormen van de letters. Ook is er veel aandacht voor de schrijfhouding.

Veel aandacht voor motoriek

Een goede schrijfhouding, schrijfbeweging en pengreep zijn belangrijke voorwaarden voor het ontwikkelen van een goed handschrift. Daarom wordt daar in alle groepen veel aandacht aan besteed.

3. News2learn

News2Learn is een eigentijdse christelijke leerlijn begrijpend lezen en mediawijsheid in één. Naast begrijpend lezen zijn ook begrijpend luisteren, kijken en omgaan met sociale media onderdeel van de leerlijn. Zo combineert News2Learn op een slimme manier twee belangrijke 21e-eeuwse vaardigheden.

Leerlingen zijn gebruikers van media. Of het nu gaat om nieuws, lees-, strip- of schoolboeken, reclame, games, films, radio, internet of sociale media, dagelijks komen ze in aanraking met een grote hoeveelheid informatie.

Het is de kunst om op verstandige wijze met al deze informatie om te gaan. Allereerst om de informatie te filteren en te selecteren. Vervolgens om de boodschap te analyseren, te begrijpen en te bepalen wat de betekenis ervan is. En tenslotte om vast te stellen wat er met de informatie gedaan moet worden.

Om deze vaardigheden goed toe te passen, moeten leerlingen zich ontwikkelen tot vaardige lezers en verstandige gebruikers van media. News2Learn draagt hier aan bij door wekelijks afwisselende lessen begrijpend lezen, kijken en luisteren aan te bieden. Stapsgewijs bouwen leerlingen vaardigheden op die voldoen aan de vijf kerndoelen voor begrijpend lezen.

Maar News2Learn is meer dan begrijpend lezen, kijken en luisteren. De lessen mediawijsheid zijn in de leerlijn geïntegreerd. De leerlingen komen zo op een natuurlijke manier in aanraking met allerlei onderwerpen die gaan over de omgang met nieuwe media. Dat gebeurt op een positief kritische manier. Zo worden ze zich bewust van de eigenschappen van deze media, wat deze met hen doen en hoe ze er verstandig mee om kunnen gaan.

News2Learn is bestemd voor de groepen 4 tot en met 8. Speciaal voor groep 4 is er News2Learn Junior.

Samenvattend:

- Leerlingen zijn actief bezig met begrijpend lezen, kijken en luisteren en leren direct hoe ze deze kennis en vaardigheden kunnen inzetten bij mediawijsheid.
- Iedere week wordt een kant-en-klare les opgeleverd. Die is ontwikkeld volgens de meest actuele onderwijskundige inzichten op het gebied van lesgeven, begrijpend lezen, kijken en luisteren.
- De actuele teksten, foto's en clips zijn aansprekend en van de journalistieke kwaliteit van Erdee Media Groep. Iedere week wordt een ander genre aangeboden variërend van een interview, nieuws- of achtergrondartikel tot een weerbericht of recept.

Tot slot

We hopen van harte dat we u met deze informatiebrochure van dienst zijn. Wellicht kunt u ons van uw bevindingen of ervaringen op de hoogte stellen, zodat wij er onze winst mee kunnen doen. Samen staan we immers voor de belangrijke taak om de kinderen op te voeden en te onderwijzen op grond van Schrift en belijdenis. Hebt u nog vragen, aarzel dan niet, maar neem gerust contact met ons op.

Het team van de Ds. G.H. Kerstenschool.

GROEP 3

Lezen/Taal:

Psalm:

Iedere week wordt op maandag een nieuw psalmvers aangeleerd. De volgende week maandag moet het psalmvers gezongen worden (meestal door 2 kinderen tegelijk). Elke dag wordt aan het begin van de ochtend en de middag de te leren psalm gezongen in de klas. Vaak blijkt dat dit voor een aantal kinderen niet genoeg is, zodat ook thuis nog geoefend moet worden.

Bijbelse geschiedenis:

Bij Bijbelse geschiedenis maken we gebruik van de methode "Hoor het Woord". Iedere week wordt er op woensdag, donderdag en vrijdag in de klas een Bijbelvertelling gehouden.

Dinsdag wordt de nieuwe psalm uitgelegd. Elk jaar worden er ook zendingsverhalen verteld.

We volgen het vertelrooster van de methode "Hoor het Woord"

Daarnaast maken we gebruik van het Bijbelkennisboekje. Hieruit leren de kinderen in groep 3 het gedichtje over de schepping, Genesis 3:15, de namen van de zonen van Jakob, de plagen in Egypte, de indeling van de tabernakel, het eerste en vijfde gebod, de christelijke feestdagen, het Onze Vader en de kruiswoorden.

Ongeveer iedere 3 weken wordt een gedeelte geleerd, zodat we aan het einde van het schooljaar alle stof van groep 3 behandeld hebben. De eerste keer wordt een nieuw onderdeel samen besproken. Herhaling vindt elke dag klassikaal plaats.

In groep 3 wordt voor taal en lezen gebruik gemaakt van de methode Lijn 3

Belangrijke kenmerken van Lijn 3:

- de letter centraal
- wereldoriëntatie
- samen leren lezen
- instructie op 3 niveaus
- expliciete aandacht voor spelling en woordenschat

De kinderen gaan met (bus)lijn 3 een jaar lang samen op reis door Leesstad. De vrolijke buschauffeur Ben Bus brengt de kinderen langs 12 haltes (12 thema's). Bij iedere halte maken de kinderen kennis met de letters en woorden rondom het thema. Bovendien ontdekken en leren ze er van alles over de wereld om hen heen.

Ook onder de motorkap van de bus biedt Lijn 3 alles om kinderen te motiveren. Samen leren lezen, acht leerdomeinen per thema, instructie op niveau en nog veel meer.

Leren lezen in groep 3 is ook de wereld om je heen leren begrijpen. Kinderen in groep 3 willen graag weten hoe dingen werken. Die wereldoriënterende kennis is belangrijk voor het latere begrijpend lezen. Daarom komen in de thema's typische kindervragen aan bod, zoals: *Hoe komt prik in limonade? Waarom vallen de bladeren van de bomen?*

Moeilijke lezers werken met Lijn 3 aan dezelfde doelen en met dezelfde materialen als gemiddelde lezers, maar ze krijgen meer instructie en begeleiding. Maar ook goede lezers krijgen bij Lijn 3 instructie op hun eigen niveau.

Het lezen in tweetallen of in groepjes zorgt voor meer betrokkenheid van leerlingen. En betrokkenheid is weer belangrijk om goede resultaten te kunnen behalen.

Mondelinge communicatie is ook heel belangrijk bij deze methode. In ieder thema zijn 3 lessen waarin de kinderen met elkaar zich daarin kunnen oefenen.

Aan het eind van elk thema worden de leesvaardigheden van de kinderen getoetst.

Er zijn verschillende soorten toetsen op verschillende niveaus.

Schrijven:

Voor schrijven gebruiken we in groep 3 de methode 'Klinkers'. Iedere dag wordt er geoefend, waarbij meteen goed wordt gelet op een juiste schrijfhouding en -beweging. We starten in groep 3 met het schrijven van de cijfers in een apart cijferschrift.

Daarna gaan we verder met het aanvankelijke (beginnende) schrijven. Hierbij worden eerst losse letters en later de verbindingen van twee letters geoefend. Tenslotte wordt het verbonden schrift met het hele woord geoefend.

Rekenen:

We werken met de methode 'Wereld in getallen'

Met De Wereld in getallen leren de kinderen inzicht verwerven en hun vaardigheden oefenen. In groep 3 is er veel aandacht voor automatiseren, verkenning van getallen en daarnaast geld, tijd en meten.

Eerst krijgen de kinderen instructie met het oog op oriëntatie en begripsvorming. Dan oefenen ze zelfstandig. Uiteindelijk gaan zij het onderwerp automatiseren. Oefenen en herhalen is van groot belang!

In de tweede helft van groep 3 werkt elk kind dagelijks zelfstandig aan de weektaak. In de opgaven komt alleen de behandelde stof aan bod. Zo leren de kinderen om zelf problemen op te lossen en hun werk te plannen.

De niveaus van de weektaak zijn: minimum, basis en plus. Kinderen kunnen gemakkelijk doorwerken en overstappen op het volgende niveau.

Bij de weektaak horen ook oefeningen op de computer.

Rekenzwakke kinderen krijgen verlengde instructie met behulp van het bijwerkboek.

Natuuronderwijs:

We gebruiken hiervoor de methode 'Leefwereld'. Naast natuuronderwijs komen er ook technische onderwerpen en onderwerpen betreffende het milieu aan de orde. In het boek van groep 3 worden allerlei onderwerpen behandeld zoals: bloemenfeest, Zoem de bij, mijn knuffel, ogen op steeltjes, blaadjes in de wind en kopje onder. Per hoofdstuk kan een leesles samen gelezen worden en moeten er zelfstandig of soms in groepjes opdrachten worden uitgevoerd. Indien mogelijk gebruiken we aanschouwelijk materiaal, waarmee de kinderen zelf aan het werk gaan. Sommige opdrachten doen we in de ontdekkhoek.

Verkeer:

We werken in groep 3 met de methode 'Klaar... over!'. Hierbij wordt het accent gelegd op de eigen leef- en ervaringswereld. Aan de orde komen: veilige woonomgeving, veilig spelen, veilig naar school gaan. Het werkboek omvat 17 lessen, waaraan evenwichtig verspreid 3 toetsen zijn verbonden. Aan elke les is een kopieerblad toegevoegd.

Expressie:

Eén keer per week ontvangen de kinderen een teken- en een handvaardigheidles. Diverse technieken worden aan de orde gesteld. Ook wordt met verschillende materialen gewerkt, zoals verf, viltstift, kleurpotlood, bordkrijt, vetkrijt, ecoline, enz. De keuze van het onderwerp waarover een werkje wordt gemaakt is vrij. Vaak is er een associatie met de lesstof van andere vakken.

Bewegingsonderwijs:

De bedoeling van ons bewegingsonderwijs is: leren goed en gezond te bewegen. Plezier beleven aan deze lessen is tevens van groot belang. De lessen kunnen globaal verdeeld worden in twee soorten: spellessen en turnlessen. In de spellessen worden allerlei vaardigheden aangeleerd m.b.t. diverse bal- en tikspelen. In de turnlessen wordt vooral aandacht besteed aan de grondvormen van bewegen, zoals klimmen/klauteren, balanceren, duikelen, enz. Veel van de lessen worden gegeven in WIG-vorm, d.w.z. lessen die aangeboden worden d.m.v. Werken In Groepen. De lessen worden gegeven in sportcentrum 'De Fakkel'.

Muzikale vorming:

We maken gebruik van de methode "Meer met Muziek".

De opbouw van deze methode volgt zoveel mogelijk het Klank-Vorm-Betekenismodel.

De lessen zijn in reeksen van drie geordend: betekenis/lang-kort/sterk-zacht, vorm/hoog-laag.

Sociaal-emotionele ontwikkeling:

Hiervoor gebruiken we de methode "Kinderen en hun sociale talenten"

Deze sociaal-emotionele vorming is een wezenlijk onderdeel van de harmonische ontwikkeling van elk kind. Door het gebruik hiervan proberen we gedragsproblematiek te voorkomen, zodat de lessen preventief werken. Het lesprogramma omvat 20 lessen met als hoofddoelen:

1. Stimuleren van een positief zelfbeeld.
2. Goed leren omgaan met andere kinderen.
3. Ontwikkelen van sociale vaardigheden.

SEVO

We maken gebruik van de methode "Wonderlijk gemaakt"

De drie lessen in groep 3 gaan over: mijn lichaam is van mij, de komst van een baby en fijne en vervelende geheimen. Met creatieve werkvormen kom je met de kinderen in gesprek.

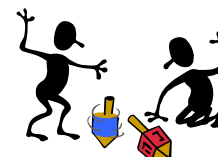
ICT-onderwijs:

In de klas maken we regelmatig gebruik van de computer.

Tijdens het werken in de hoeken wordt er gebruik gemaakt van de computers. Programma's die dan vaak en graag gebruikt worden, zijn Lijn 3, WIG en Ambrasoft

Zelfstandig werken/

Werken met taken:

In ons onderwijs willen we voor zover mogelijk rekening houden met de mogelijkheden van en de verschillen tussen de leerlingen. Daarnaast willen we de computer verder in ons onderwijs integreren. In mei beginnen we in groep 3 daarom met het werken met taken. De leerlingen krijgen een overzicht welke taken binnen een bepaalde tijd gemaakt moeten worden. Ze kunnen zelf kiezen in welke volgorde ze deze taken maken. Daarnaast is er onderscheid tussen moeten en magtaken. Ze werken een vaste tijd aan beide taken. De eerste moeten af, uit de tweede kan een keus gemaakt worden. De leerlingen krijgen daarbij een taak die ze kunnen volbrengen, die voldoende uitdagend is en waarvoor een bij henzelf passende verantwoordelijkheid wordt gevraagd. In een klassikale les komt dit niet voldoende tot zijn recht. De ene leerling heeft nauwelijks uitleg nodig en is zo klaar met zijn taak en een ander kan vaak na een korte uitleg al aan het werk. Sommige leerlingen echter hebben veel

meer en steeds weer begeleiding nodig, om een taak te kunnen uitvoeren. Om hieraan tegemoet te kunnen komen is het nodig dat de overige leerlingen zelfstandig aan het werk zijn. Daarover worden in de groep afspraken gemaakt. De leerlingen moeten deze manier van werken leren. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een verkeerslicht dat voor in de klas hangt. De volgende regels worden hierbij gehanteerd:

- Groen licht: de leerkracht legt uit/besprekt, je kunt vragen stellen (begin en eind van een les). Bij groen licht maakt de leerkracht een loopronde volgens een vaste route om kinderen met vragen te helpen en werk te controleren.
- Oranje licht: je kunt geen vragen stellen, wel mogen bepaalde leerlingen je helpen (tegen het einde van een les).

-
- Rood licht: je kunt geen vragen stellen, heb je toch een vraag, zet dan je vraagpaal op je bank, zolang je niet wordt geholpen ga je alvast verder met iets wat je wel kunt (het middelste gedeelte van een les).

Tijdens het oranje en rode licht heeft de leerkracht gelegenheid een groepje of een individuele leerling extra uitleg te geven of samen een taak te maken.

U begrijpt dat zoiets niet van de ene op de andere dag is gerealiseerd, maar we proberen hiermee zoveel mogelijk tegemoet te komen aan de verschillen tussen de kinderen.

Werken in hoeken

Twee keer in de week werken de kinderen in hoeken. Ze mogen door middel van het planbord een keuze maken.

We hebben in de klas een bouwhoek, een handenarbeidhoek, een tekenhoek, een schrijfhoek, een taal/leeshoek en computerhoek.